

Για την γιορτή του Πατέρα (Νικόλαος Κόϊος, Συντονιστής Περιεχομένου της Πεμπτουσίας)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Το πρόσωπο του Πατέρα ήταν ανέκαθεν κυρίαρχο στις παραδοσιακές κοινωνίες. Στην χριστιανική θεολογία το πρόσωπο του Πατέρα αποτελεί την αρχή της Θεότητας, την αιτία του Υιού, τον οποίον γεννά αχρόνως και του Αγίου Πνεύματος, το οποίο, επίσης αχρόνως εκπορεύει. Ο Πατήρ εκχέει όλο το πλήρωμα της Θεότητος προς τον Υιό. Ο Υιός είναι ο μόνος που γνωρίζει την ουσία του Πατρός και τον καθιστά γνωστό στους ανθρώπους μέσα από την ένσαρκη οικονομία. Η ανθρώπινη πατρότητα είναι εικόνα της θείας Πατρότητας. Το καταδεικνύει ο ίδιος ο Χριστός όταν λέει ότι «Ποιος πατέρας από σας, όταν του ζητήσει ο γιος του ψωμί, θα του δώσει πέτρα; ή όταν του ζητήσει ψάρι, θα του δώσει φίδι αντί για ψάρι;»^[1]. Η κενωτική μέχρι αυτοθυσίας προσφορά του Πατέρα προς τα τέκνα θεωρείται σύμφυτη προς την ιδιότητα του πατρός.

Η ημέρα της εορτής του πατέρα, όπως και άλλες παρόμοιοι επέτειοι έχουν θεσπιστεί συνήθως από κοσμικούς ανθρώπους και στην βάση της εκκοσμικευμένης κοινωνίας και των προταγμάτων της. Το ιστορικό της υπόβαθρο όμως φανερώνει κάτι εντελώς ιδιαίτερο. Η περίπτωση οργανωμένου εορτασμού της Ημέρας του Πατέρα στην ιστορία έλαβε χώρα στο Φέαρμοντ της Δυτικής Βιρτζίνιας των Ηνωμένων Πολιτειών στις 5 Ιουλίου 1908. Διοργανώθηκε από την Grace Golden Clayton, η οποία ήθελε να γιορτάσει προς τιμήν των 210 νεκρών πατέρων που έχασαν τη ζωή τους σε ορυχείο στην αποκαλούμενη Τραγωδία του Monongah μερικούς μήνες πριν στο Μόνονγκα της Δυτικής Βιρτζίνιας, τον Δεκέμβριο του 1907. Αν και τελικά υπερίσχυσε και καθιερώθηκε ένας άλλος, μεταγενέστερος χρονικά, εορτασμός της γιορτής του Πατέρα, η πρώτη απόπειρα φανερώνει μερικά πολύ ενδεικτικά στοιχεία για τον ρόλο του πατέρα.

Σύμφωνα με τον καθηγητή π. Βασίλειο Καλλιακμάνη ο πατέρας είναι «...εκείνος που επωμίζεται τα περισσότερα βάρη και καλείται να γίνει διάκονος της οικογένειας. Και με αυτήν την έννοια θεωρείται στην χριστιανική παράδοση ως κεφαλή της γυναίκας. Οι ευθύνες του άνδρα ως πατέρα είναι ασύγκριτα μεγαλύτερες και για έναν ακόμη λόγο. Την εικόνα που έχουν τα παιδιά για τον πατέρα τους την προβάλλουν στον πνευματικό τους πατέρα και εν τέλει στον ίδιο τον Θεό. Τα αρνητικά συναισθήματα και η έχθρα που δημιουργούνται ανάμεσα στα παιδιά και τον πατέρα τους κατά την παιδική ηλικία μπορεί να έχουν ολέθριες συνέπειες για την χριστιανική τους ζωή. Απορρίπτοντας τον πατέρα τους

απορρίπτουν και τον Θεό πατέρα.[\[2\]](#)»

Παρά την φαινομενική ισχύ του ανδρικού φύλου και την εικόνα που έχουν πολλοί περί της επιβλητικής παρουσίας του πατρικού προτύπου, τα πράγματα δεν εξελίσσονται πάντοτε με βάση το παραπάνω στερεότυπο. Συνεχίζοντας την σκέψη του ο π. Βασίλειος Καλλιακμάνης σχολιάζει: «Έχει βάσιμα υποστηριχθεί ότι, μπορεί μεν η γυναίκα να θεωρείται αδικημένη στην κοινωνία, έχει όμως συμμάχους το φεμινιστικό κίνημα και τα παιδιά της. Ο άνδρας προσφέρει οικονομικά στην οικογένεια, αλλά αισθάνεται ότι τα παιδιά είναι σύμμαχοι της γυναίκας του. Έτσι όμως απομονώνεται, στήνεται στην τηλεόραση, δε μιλάει πολύ. Πότε - πότε, όταν τον πνίξει η αγανάκτηση, βάζει και καμιά φωνή. Είναι μια απόπειρα να διατηρήσει το κύρος του με τον τρόπο που ήταν παραδοσιακά αποδεκτός...[\[3\]](#)»

Στην αληθινή αξία της πατρικής παρουσίας μας επαναφέρει η προσπάθεια της Grace Golden Clayton να καθιερώσει για πρώτη φορά την ημέρα εορτής του Πατέρα. Διακόσιοι δέκα πατέρες έχασαν την ζωή τους στα ορυχεία προσπαθώντας να εξασφαλίσουν τον επιούσιο της οικογένειάς τους. Εκατομμύρια πατέρες θυσίασαν την ζωή, την υγεία, τον ελεύθερο χρόνο, την ησυχία τους, τα πάντα στον βωμό της επιβίωσης. Και η θυσία τους ήταν συνειδητή επιλογή σε πνεύμα χαράς και ανιδιοτελούς προσφοράς. Ο Πατέρας δίνει και η χαρά του είναι να βλέπει τα παιδιά του να χαίρονται με αυτό που τους δίνει. Πατέρας σημαίνει αγάπη και κένωση μαζί.

Η θεϊκή αγάπη και κένωση μέσα στην οποία ο Πατήρ παραδίδει τα πάντα στον Υιό [\[4\]](#) δίνει στον Υιό την εξουσία να παρουσιάσει ως αδελφούς Του στον Πατέρα όλους τους ανθρώπους. Δίνει δηλαδή στον καθέναν από εμάς το δικαίωμα να γίνουμε υιοί του Θεού. Να μπορούμε όλοι να απευθυνόμαστε στον Θεό Πατέρα και να του λέμε «Πάτερ ημών...[\[5\]](#)».

Κάθε ανάμνηση της γήινης πατρότητας με τον κενωτικό και αγαπητικό της χαρακτήρα, έστω και ατελή πολλές φορές, δεν είναι παρά εικόνα της τέλει κενωτικής αγάπης του Ουράνιου Πατέρα. Οι 210 ανθρακωρύχοι πατέρες της Βιρτζίνια των ΗΠΑ, όπως και πλήθος άλλοι, θυσίασαν την ζωή τους για την επιβίωση των παιδιών τους. Ο Ουράνιος Πατέρα θυσιάζει τον ίδιο τον μονογενή Υιό και Λόγο χάρη του κατ' εικόνα πλάσματός Του, του ανθρώπου, ώστε αυτός να αποκτήσει όχι μόνον ζωή, αλλά και περισσόζωης.

Γι' αυτό δικαίως τιμάται κάθε γιορτή του Πατέρα όπως η σημερινή.

[\[1\]](#) Λκ. 11,11.

[\[2\]](#) Πρωτοπρ. Βασίλειος Καλλιακμάνης, *Ο εκκλησιολογικός χαρακτήρας της ποιμαντικής: Λεντίω ζωννύμενοι II*,

Θεσσαλονίκη 2005, σ. 125-126.

[3] Ό.π., σ. 127.

[4] Μθ. 11,27

[5] Μθ. 6,9

.